

drift kræver nogen Forberedelse eller særlige Kundskaber eller Færdighed, saa kræver den saameget større Capital og medfører en ikke ubetydelig Risiko. Alle vide, at Befordringsredskaber ere kostbare at anstafte og at holde, især i Kjøbenhavn, hvor Huusrum og Hestefoder har større Betydning end i det øvrige Land. Jeg troer altsaa, at disse Medborgere have et billigt Krav paa at nyde saa stor Næringsfrihed, som kan indrømmes dem uden at formindskes ved unødige Indskrænkninger. Jeg troer, at de have saameget større Krav herpaa, som vi staae nær ved det Tidspunkt, da fri og lige Afgang til Erhverv skal tilfalde Alle.

Vognmændenes Næringsret er bestemt ved Lov om Befordringsvæsenet i Kjøbenhavn af 1ste Mai 1851. I denne Lovs 3die § bestemmes der, at Befordring af Reisende skal for Fremtiden skee under Postbestyrelsens Tilsyn, og at de til at udføre Postvæsenets Kjørseler antage Postholdere skulle være fritage for visse borgerlige Lyngder, saasom at nyde Kjørsel i Udebrandsstilsælde og at de skulle have 6 Heste frie for Hesteskat. Loven bestemmer dernæst i § 4: „Enhver, der isvrigt har den til at erholde Borgerskab fornødne Qualification, vil for Fremtiden kunne erhverve Borgerkab som Vognmand og bliver derved berettiget til at udslede Heste og Vogne til alt Slags Gods og Persontransport, baade i og fra Staden, dog at herved intet Indgreb skeer i de Rettigheder til Reisendes Befordring, som andelskeds maatte tilkomme Nogen“ — det vil altsaa sige intet Indgreb i andre Steders Vognmandslangs Rettigheder — „eller i den Kjørsel, der er og fremdeles maatte blive forbeholden det offentlige Befordringsvæsen i Staden Kjøbenhavn“ — det er altsaa Postholderies Monopol — „under hvilken sidste Kjørsel imidlertid ikke skulde være indbefattet Vistoure i Stadens Omegn, selv om disse strække sig længere end de i Forordningen af 27de Januar 1804 § 40 omnævnte 2 Meil“. Det er altsaa Vognmændene tilladt at afgive Befordring til Vistoure i Stadens Omegn, selv om de strække sig længere end 2 Meil. Disse Ord ere uklare og have givet Anledning til mange Retstrætter. Om en Reise er en Vistour eller ei, det er hverken Vognmanden eller hans Kufft istand

til at kontrollere. Begrebet Stadens Omegn er ogsaa bleven forskjellig opfattet. Kjøbenhavns Magistrat har opfattet denne Betegnelse, som om Omegnen gik til de nærmeste Kjøbstæders Grændse; men dette har en anden Autoritet, nemlig Generalpostdirecteuren, modsat sig. Endelig er der denne ubestemte Længde af „mere end 2 Meil“, som naturligtvis frister til at strække Vistourene saa langt som muligt. End mere uklar bliver denne Næringsrets Grændse derved, at kort Tid efter denne Lovs Udstedelse nemlig under 19de August 1852, tilkjendegav Skrivelse fra Indenrigsministeriet Vognmændene, at de skulde nyde samme Ret, som der „efter Praxis“ tidligere tilkom dem, at altsaa den uklare Bestemmelse i Loven 1ste Mai 1851 skulde fortolkes paa en liberal Maade. Men dette er Noget, som Indenrigsministeriet ikke har kunnet sikkre dem; thi det er ikke Ministeriet, der fortolker Loven, men det er Domstolene, og Domstolene kjende ikke Noget til den gamle Praxis, de kjende kun til Lovens Ord og dømme derefter. Endnu mere Keilighed til Forvirring giver den særegne Tilladelse, der er indrømmet Hjrefubskene til at kjøre til de Steder, hvor Kongen residerer. Naar nu Allerhøjstfammes Residentes flyttes, da stopper deres Næringsret paa en Kant og udstrækker sig paa en anden, men da kan det let tænkes, at man kan tage fejl og kjøre derhen, hvor man er vant til at kjøre, naar Kongen boer der, eller at man kan antage ogsaa at være berettiget dertil, naar han ikke boer der. Det er i ethvert Tilfælde en meget usikker Bestemmelse og man kan ikke fortænke de Paagjældende i, at de have forsøgt at udstrække deres Ret saa langt som muligt. Disse uklare Forstrifter have selvfølgelig givet Anledning til mange Retstrætter, og Udsalbet har stadig været, at Vognmændene ere bleve dømt til Bøder for Overtrædelser af deres Næringsret.

Naar man nu rejser det Spørgsmaal: er det Monopol, der er givet 4 Kjøbenhavnske Vognmænd til som Postholdere at befordre alle Reisende til og fra Kjøbenhavn, nødvendigt for Postens Befordring, da troer jeg det ikke. Kjøbenhavn er ikke et Knudepunkt for en Mængde hinanden krydsende Hovedlandeveie, hvorfra Posten tilvogns maa staffles afsted i alle Retnin-